

Povratak iz ledenog pakla

Nitko ne može protumačiti kako je jedriličar ostao živ

• **DOKLE SEŽU GRANICE** ljudske izdržljivosti? - pitamo se u slučaju inženjera Srečka Pukla, mladog zrakoplovca, koji je s jedrilicom zalutao u olujni oblak, digao se zajedno s tim oblakom na visinu od 9000 metara, u samoj ljetnoj košulji preživio temperaturu od minus 40°C te se napokon sa razbijenom, od tuče izrešetanom jedrilicom »Vaja« živ vratio na zemlju.

Devnaest je jedrilica toga ponedjeljka, 22. juna, kružilo iznad Celja. Piloti jedrilica su čekali na zgodan trenutak da prelete startnu liniju. Smjer: Ptuj-Maribor. Između jedrilica bila je i sivozelena »Vaja YU-4088«. V njezinoj se kabini nalazio 28-godišnji inženjir kemije Srečko Pukl iz Celja. Jedinica JNA u Zadru u kojoj služi Vojni rok odobrila mu je izvanredan dopust da bi mogao sudjelovati na ovogodišnjem dvanajstom državnom prvenstvu u jedriličarstvu. No, to prvenstvo moglo je za mladog ali već iskusnog jedriličara postati gotovo kobno.

Počelo je iznad Slovenskih Konjica. Sivozelenu »Vaju« iznenada je progutao zastrašujući olujni oblak (komulonimbus). Još prije nego što je jedriličar uspio pomisliti što ga teka, već se kazaljka na variometru (instrumentu za mjerenje brzine dizanja i spuštanja) naglo pomakla. Visina tisuću metara. Pilot se nenadano našao u zamračenoj kabini. Jedrilicu je obavila magla. Kazaljka se ponovo skokovito pomakla, ovaj put još više. Jedrilica se počela penjati pet metara u sekundi. Opasan oblak doslovce ju je usrkao u sebe. Već nakon nekoliko trenutaka bila je na visini od 2500 metara. Kazaljka je upravo divljala. Po kabini su se osjetili udarci. Tuča debela kao jaje počela je udarati po nemoćnoj drvenoj ptici. Ciniilo se kao da krila i trup jedrilice obasipaju rafali iz mitraljeza. Počela je borba čovjeka s prirodom, borba za opstanak. Jedriličar je čvršće stegao komandnu polugu, ali uzaltdud

nije ga slušala. Kao što nemoćan list otpao u jesen sa stabla vjetar nosi po miloj volji tamo-vamo, tako se olujni oblak igrao sa Vajom teškom 140 kilograma. Nosio ju je sve više i više a tuča je bila sve gušća i tukla po jedrilici sve jače. Nebo su parale munje. Grmjelo je kao na bojištu. Specijalno staklo kabine, jedina zaštita od bijesa oluje, nije izdržalo. Rasprsnulo se. Velika ledena zrna sada su tukla pilota po obrazima, rukama, posvuda. Gornji

Srečko Pukl

dio tijela bio mu je zaštićen samo tankom ljetnom košuljom. Lijeva ruka je nagoniski pokrivala oči dok se desna upravo zalijepila za komandnu polugu.

Iskusen jedriličar kakav je Srečko Pukl dobro je znao da iz tog paklenskog oblaka vode samo dva puta prvi u smjeru vrtloga prema zemlji a drugi još više prema nebu. Prvi je značio sigurnou smrt. Moglo se dogoditi da se jedrilica razleti u sto komada u trenutku kada je zahvati silna žestina vrtloga. Ista bi bila i sudbina jedriličara kad bi skočio s padobranom. Preostalo mu je samo to da se penje još više do vrha olujnog oblaka.

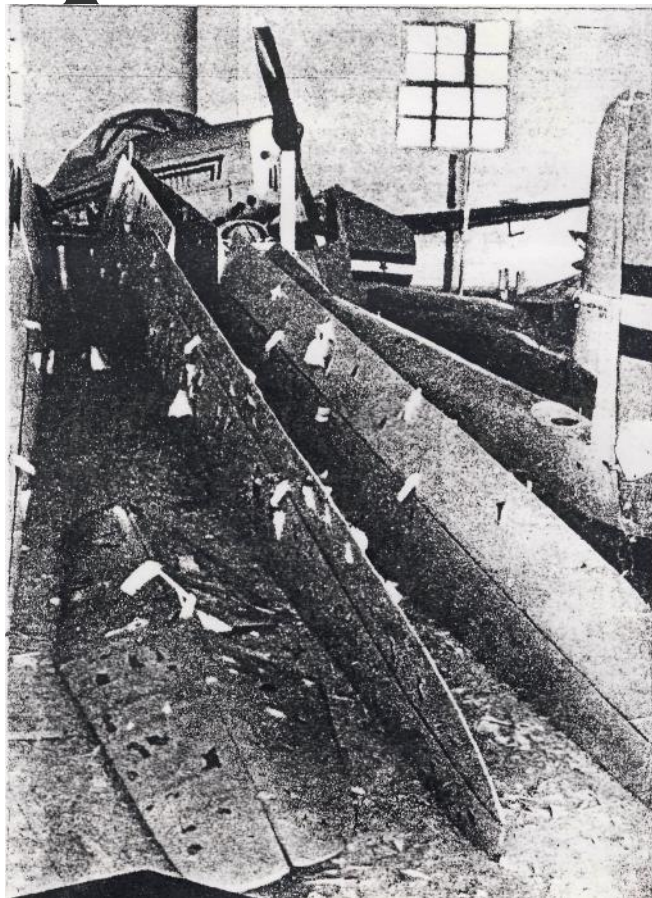
Bez inhalatora na 9.000 metara visine

Jedrilica je poslušala. Visina 5000 metara ... 6000 metara... Tuča je prestala padati, no umjesto nje pojavila se nova opasnost: mraz. Jedriličara su počele po rukama i licu bosti ledene iglice. Do pasa je bio pokriven srebrnim injem. Kabina se pretvorila u ledeni oklop a temperatura u njoj pala je na minus 40°C! Visina 8500 metara... Kako se Srečko Pukl u tom trenutku osjećao, nije potrebno ni opisivati. Jedva je disau. Ponestajalo mu je kisika. Sivozelena ptica se uzdigla još nekoliko stotina metara, i tako jščupala iz hladnog zagrijaja olujnog oblaka. Sada je bila na visini od 9000 metara.

Kad je mladi jedriličar izbjegao bijesu oluje, zaprijetila mu je nova opasnost: pomanjkanje kisika. Bio je, najme bez inhalatora a već je bio dosegao visinu od 9400 metara! Na sreću, tada se jedrilica počela naglo spuštati.

— Srečko Pukl se zadržao na toj visini najvjerojatnije samo nekoliko sekunda jer se inače nikako ne može protumačiti kako je ostao živ bez dovoljne količine kisika kažu o tome stručnjaci.

Kada je hrabri jedriličar prvi put nakon bijega iz pakla

Na slici gore: Kad se Srečko Pukl sretno spustio na zemlju, njegova jedrilica je izgledala kao da je izrešetana mećima — Na slici dolje: Hangar Aerokluba Celje.

mogao pogledati prema zemlji, opazio je ispod sebe tvornicu »Kidričevo«. Dakle, usprkos svemu pogodilo je avi smjer. Pomisao da je pobijedio smrt ulila mu je novu snagu. Jedrilica kojom je upravljao potpuno automatski bila je sve poslušnija. Konačno se u spirali spustila na aerodrom u Moškanjcima kod Ptujja.

— U dvanaest godina jedrenja nisam doživio toliko koliko u tih dvadesetak minuta rekao je Srečko Pukl kada se vratio iz bolnice. S ljubavju je pogledao na probušenu »Vaju YU-4088« koja ga nije ostavila na cjedilu ni u najtežim trenucima. Na krilima i trupu moglo se izbrojiti oko stotinu rupa od tuče.

Pukl se nakon uspješne borbe sa prirodom nije odrekao borbe za naslov najboljeg jedriličara - takmičio se do kraja i osvojio šesto mjesto.

V. K.

Snimke: Marijan Ciglič

Slike od toče poškodovanega jadralnega letala sem dobil v Srečotovem arhivu in niso bile objavljene v družinski reviji Arena.

